nieuws

Weg met de 'eenheidsworst' titelt varkensrapport

nieuws

Begin deze week presenteerde het Departement Landbouw en Visserij op de G30-varkenstop in Gent het rapport ‘Weg met de eenheidsworst’. Tijdens de bijeenkomst van stakeholders was er veel eensgezindheid over het nut van productdifferentiatie. De titel van het overheidsrapport had een flinke zet in die richting gegeven want het woord ‘eenheidsworst’ heeft een negatieve bijklank en wordt vaak gebruikt in de betekenis van (te) veel van hetzelfde. Toeval of niet, precies op de dag van de rapportpresentatie verscheen online een artikel over de historische betekenis van eenheidsworst. De ‘einheitswurst’ werd in 1916 in Berlijn geïntroduceerd zodat er ten tijde van voedselschaarste door de oorlog voor iedereen goedkope worst beschikbaar zou zijn.

4 FEBRUARI 2016 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:34

Lees meer over:
varia
culinair

Begin deze week presenteerde het Departement Landbouw en Visserij op de G30-varkenstop in Gent het rapport ‘Weg met de eenheidsworst’. Tijdens de bijeenkomst van stakeholders was er veel eensgezindheid over het nut van productdifferentiatie. De titel van het overheidsrapport had een flinke zet in die richting gegeven want het woord ‘eenheidsworst’ heeft een negatieve bijklank en wordt vaak gebruikt in de betekenis van (te) veel van hetzelfde. Toeval of niet, precies op de dag van de rapportpresentatie verscheen online een artikel over de historische betekenis van eenheidsworst. De ‘einheitswurst’ werd in 1916 in Berlijn geïntroduceerd zodat er ten tijde van voedselschaarste door de oorlog voor iedereen goedkope worst beschikbaar zou zijn.
Onder impuls van Vlaams landbouwminister Joke Schauvliege verzamelde de varkensketen in Gent om na te denken over de toekomst van de sector, van de producenten in het bijzonder. Tijdens een workshop werd nagedacht over manieren waarop de sector zich kan differentiëren, en dan in het bijzonder op vlak van smaak en kwaliteit. De medewerkers van het Departement Landbouw en Visserij trokken naar de varkenstop met een rapport onder de arm dat een overzicht geeft van bestaande initiatieven van herkenbaar andere varkens die een meerwaarde opleveren.
Differentiatie is niet het ultieme redmiddel van de Vlaamse varkenshouderij maar wel een manier om een aantal (duurdere) segmenten varkensvlees te creëren met de bedoeling dat de producent er beter van wordt. Door het rapport te lanceren met de titel ‘Weg met de eenheidsworst’ geven de auteurs impliciet al aan dat er naast meerwaarde gegrepen wordt door te sterk in te zetten op een uniform kwaliteitsproduct voor de binnen- en buitenlandse markt. Eenheidsworst kennen we immers in de betekenis van ‘veel van hetzelfde’. Toevallig verscheen op de dag van de rapportvoorstelling een artikel op historiek.net waarin dieper gegraven wordt naar de oude betekenis van het woord.

Het online geschiedenismagazine achterhaalde dat ‘eenheidsworst’ honderd jaar geleden betekende wat het suggereert: een worstachtig stuk vlees. De eenheidsworst ontstond in november 1916 in Berlijn onder de naam ‘einheitswurst’. Het product werd geïntroduceerd vanwege de voedselschaarste tijdens de oorlog, zodat er voor iedereen goedkope worst beschikbaar zou zijn. Twee jaar later werd de eenheidsworst, “het regeringsvleesch”, ook in Nederland geïntroduceerd. Het vleesgedeelte van deze worst bestond voor 90 procent uit rundvlees en voor 10 procent uit varkensvlees, maar er was ook flink wat suiker, kruiden en zout aan toegevoegd. De maximumprijs bedroeg 25 cent per worst.
Ook in bezet België was vlees op het einde van de Eerste Wereldoorlog zeer duur en nauwelijks nog beschikbaar, zeker in de laatste maanden voor de bevrijding. Op vraag van VILT dook het Centrum Agrarische Geschiedenis (CAG) in zijn rijke archief. In de krant ‘De stem uit België’ van 5 juli 1918 duikt de eenheidsworst op: “De prijzen die men tegenwoordig betaalt voor vleesch, zijn waarlijk niet te gelooven. Ook is er groote spraak dat men in Antwerpen en in heel België hetzelfde systeem zal invoeren als in Holland: eenheidsworst en vleeschkaarten. Wat zal er daar nog worden gelachen dan.” Toch is het volgens CAG twijfelachtig dat de Belgen in 1918 hun honger hebben kunnen verbijten op ‘einheitswurst’. “Wellicht is er in ons land nooit eenheidsworst geproduceerd”, vertelt CAG-stafmedewerker Sarah Luyten. “Tijdens de oorlog kon de bevolking met perioden helemaal geen vlees kopen.”

Meer over de oude betekenis van ‘eenheidsworst’ lees je op historiek.net. Meer informatie over de voedselschaarste tijdens WOI vind je terug in de erfgoeddatabank van CAG.

Bron: eigen verslaggeving / historiek.net

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada